

## Члан 2.

За оснивање нових или проширење постојећих расадника употребиће се првенствено државно или општинеко земљиште, ако га има и за тај посао може послужити. У оскудици овога, узмеће се под закуп земљиште приватних лица докле потреба траје. Но ако се о цени закупа не би могао постићи споразум, земљиште приватно откупиће се по Закону о експропријацији.

## Члан 3.

Надзор над расадницима вршиће се по правилима, која ће прописати Министар Пољопривреде и Вода.

## Члан 4.

Лозним расадницима управљају управници. Они су државни чиновници и постављају се Краљевим Указом на предлог Министра Пољопривреде и Вода.

За Управнике расадника могу бити постављени они, који су свршили коју вишу или средњу пољопривредну школу и провели као помоћници у лозним или као управници у воћним расадницима бар једну годину, као и они који су свршили коју нижу пољопривредну школу, првенствено виноградарску, и провели најмање 4 године као помоћници у лозним или 5 година у служби у воћним расадницима.

Изузимају се само они, који се у времену ступања на снагу овог Закона затекну на положају руководиоца лозних расадника.

Плате управника расадника деле се на 5 класа: I 4000 дина; II 3500 дина; III 3000 дина; IV 2500 дина; и V 2000 динара.

Управници не могу бити унапређени у вишу класу докле у нижој не проведу најмање 4 године, али Министар Пољопривреде и Вода може онима управницима, који су провели воћи број година у пољопривредној служби, дати плату, која одговара њиховим годинама службе према овим класама.

Управници имају бесплатан стан и огрев у расаднику или додатак на то у новцу, колико одреди Министар Пољопривреде и Вода.

## Члан 5.

У сваком расаднику поставиће се претивсом Министра Пољопривреде и Вода потребан број помоћника, чије се плате деле на две класе: I са 1500 динара и II са 1200 дина годишње. Помоћник може бити онај, који је свршио средњу или са врло dobrim успехом коју нижу пољопривредну школу, а првенствено виноградарску.

И помоћници имају права на бесплатан стан и огрев у расаднику или новчану накнаду за то, колико одреди Министар Пољопривреде и Вода.

## Члан 6.

1. При државним лозним расадницима поставиће се по један путни наставник виноградарства или винорства, према потребама дотичне области. Ови путни наставници државни су чиновници и постављају се Краљевим Указом на предлог Министра Пољопривреде и Вода, а из реда стручних лица са неким квалификацијама, које се траже и за управника лозних расадника.

Њихове се плате деле на 5 класа исте величине као код управника ових расадника, и добијају се на исти начин као и код ових.

Ако у расаднику нема стана за путног наставника, седиште ће одређивати Министар Пољопривреде и Вода у границама области којој припада расадник.

Путни наставници имају бесплатан стан и огрев, односно новчану накнаду за то, а осим тога и стални додатак на путовање, колико одреди Министар Пољопривреде и Вода.

## ЗАКОН

## О ОБНАВЉАЊУ И УНАПРЕЂЕЊУ ВИНОГРАДАРСТВА.

## Члан 1.

Државним лозним расадницима задатак је:

1. да производе и размножавају издржљиве врсте лозе, које ће давати материјал (резнице, припорке и калемове) за обнављање винограда;

2. да послужу као практичне школе, у којима ће виноградари у свакој прилици моћи видети и научити све радове, који се односе на обнављање и гајење винограда;

3. да послужу као места за припремање виноградарских и винарских курсева и за извођење путне наставе за унапређење ових пољопривредних грана у области, којој дотични расадник припада;

4. да се у огледним подрумима и енолошким лабораторијама, који ће бити основати у овим расадницима, прикупљају подаци о природном саставу домаћих вина и осталих превредних пића у циљу њихове заштите од фабрикарања и правилног неговања вина и осталих пића; и

5. да се у Енолошкој Станци, која ће се основати при крајњем лозном расаднику у Букову, поред предњег задатка у тач. 4. врши и контрола против фабрикарања вина у Србији и изводе научни и практични огледи из домаћег виноградарства и винарства.

2. У Еволушкој Станици, при крајинском лозном расаднику у Букову, поставиће се један директор станице и један асистент. То су указани чиновници, који се постављају Краљевим Указом на предлог Министра Пољопривреде и Вода.

Обојица морају имати вишу стручну сирему и доказати, да су радили бар пола године у каквој хемичкој или еволушкој лабораторији.

Плата је директора станице: I класе 6000 дина, II кл. 5000 дина и III кл. 4000 дина; а плата асистента станице: I класе 4000 дина, II кл. 3500 дина и III кл. 3000 дина годишње.

Директор и асистент имају такође право на бесплатан стан и огрев, или на новчану накнаду за то; колико одреди Министар Пољопривреде и Вода.

#### Члан 7.

Ако би поједине општине, срезови, окрузи, или пољопривредна удружења сагласили се да оснују расаднике, ради подмиривања месне потребе, Министар Пољопривреде и Вода овлашћен је, да им може помоћи сталном новчаном потпору или стручном сапом.

Потребно земљиште за расаднике прибавиће се на исти начин као што је прописано у чл. 2. за државне расаднике.

#### Члан 8.

Кад општински, срески, окружни, или државни расадници приме државну потпору, потпадају односно надзора и уређења под све уредбе прописане за државне расаднике, но произведени материјал (резнице, припори и калем) употребити се првенствено за одређену околину (општину, срез, округ, т. д.), која подноси трошкове око њиховог поддржавања.

Одредбе чл. 7. и 8. важиће и за оне општинске, среске, окружне или друштвене расаднике, који су основани пре овога закона.

По државном надзору подлеже и сви приватни расадници, из којих се лоза продаје народу.

Ко може подизати приватне расаднике и под којим ће се погодбама продавати лоза из ових расадника, прописује Министар Пољопривреде и Вода.

#### Члан 9.

Земљишта под расадницима и виноградима подигнутим на издржљивој лози ослобођавају се плаћања пореза за десет година; а виноград подигнути на живоме неску на којом претом винове лозе ослобођавају се порезе за двадесет година.

Осим тога, терси живог неска који се налази у својини државној, може се Краљевим Указом на предлог Министра Пољопривреде и Вода и Финансија, уступити у својину појединим виноградарима за подизање винограда.

#### Члан 10.

Сопственици винограда подносиће пријаве за ослобођење кад засаде најмање десет ара (1000 чокота или једна мотика).

Ослобођење почиње са првом годином иза оне, у којој је виноград насађен, и рачунаће се од 1. јануара.

Министар Пољопривреде и Вода овлашћује се да прописује правила о уживању ове повластице, која се ни у ком случају не може дати два пут за једно исто парче.

#### Члан 11.

Повластица у чл. 9. важиће само за оне срезове и окрузе који се огласе као филексером заражене.

#### Члан 12.

Пренос лозе намењене подизању винограда или расадника, што се доказује уверењем од надлежног

управника лозног или воћног расадника, врши се бесплатно и брзовозно на свима државним железницама у Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца.

#### Члан 13.

Министар Пољопривреде и Вода одредиће продајну цену појединим прстама лозе из државних расадника. Он је властан да може појединцима, удружењима, школама, црквама и манастирима, и покрајинама, које су највише оштећене, давати потребну количину издржљиве лозе бесплатно, пошто добије уверење да ће се иста корисно употребити.

#### Члан 14.

Ко бесплатно добивену лозу из државних расадника упронасти, казниће се новчано са десет пута оноликом сумом, колико износи вредност упронашћене лозе.

#### Члан 15.

Моље и пријаве за лозу ослобођавају се таксе, која је до сад плаћана по закону о таксама.

#### Члан 16.

Винова лоза калемљена или за калеме подесна и издржљива ослобођава се при увозу свију државних и општинских димбина. Али ће одобрење за увоз давати Министарство Пољопривреде и Вода само кад земљски расадници нису у стању да потребу подмире.

#### Члан 17.

Да би се виноградарски крајеви снабдевали вичним калемарима и резачима као и вештици подрумарима, држаће се у лозним расадницима у смислу чл. 1. тач. 2. и 3. сваке године по неколико практичних курсева за калемљење и орезивање лозе, као и за рационалну прераду гроздја и неговање вина. На ове курсеве дужне су општине, од којих се буде тражило, послати онолики број курсиста, колико одреди Министар, а примаће се и они, који се добровољно пријаве.

Помоћ за издржавање слушаца за време курса даваће Министарство Пољопривреде и Вода, у колико се сами не би могли поддржавати.

Слушаоци ових курсева имају бесплатан стан и подвоз на железницама за одлазак и повратак.

#### Члан 18.

Практичним курсевима у расаднику руководиће управници уз помоћ расадничког особља а по потреби и путог наставника. Курсевима пак ван расадника руководиће дотични путни наставници уз помоћ расадничког особља, ако то буде требало.

Ближе одредбе о држању ових курсева прописује Министар Пољопривреде Правилником.

#### Члан 19.

Овлашћује се Министар Пољопривреде и Вода, да може одредити сваке године, у границама буџетске могућности, једну суму у име награде за виноградарство заслуженим лицима или удружењима.

Награде ће се давати путем стечаја.

#### Члан 20.

Сви трошкови по овом закону исплаћиваће се из суме зато одређене годишњим буџетом.

#### Члан 21.

Са приходима лозних расадника поступаће се онако, како то налаже Закон о Државном Рачуноводству.

Управник расадника је одговоран рачунополатач за лозни расадник.

444 Сви računi o nabavci potrošnog materijala kao i platni спискови надничара морају поред потписа управника имати и потпис помоћника, који је примио на рукovanje dotични материјал односно раднике.

#### Члан 22.

Министар Пољопривреде и Вода може према указаној потреби и у другим виноградарским центрима Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, заснивати Експерименталне станице сличне станици у Букову са istim циљем из чл. 1. тач. 5. и са istim уређењем као у чл. 6. тач. 2. овога Закона.

#### Члан 23.

У циљу одржавања наших вина на достојној квалитету, што је неопходно потребно за јачање извоза вина, забрањује се како по државним и приватним радницама, тако и по винограднама размножавање и сађење оних хибрида америчке лозе и хибрида између америчке и европске лозе, који рађају непосредно без калемљења. Наузети се могу само они хибриди за које да одобрење Министарство Пољопривреде и Вода.

#### Члан 24.

Овај се закон проширује на целу Краљевину Срба, Хрвата и Словенаца. Министар Пољопривреде и Вода саобраћаће све државне и приватне лозне расаднике, њихово особље као и путне наставнике виноградарства и винарства у целој држави одредбама овога закона чим буџетска могућност то буде допустила.

#### Члан 25.

Овај Закон ступа на снагу кад га Краљ потпише а извршну снагу добија када се објављује у Службеним Новинама, и замењује закон о објављивању и унапређењу виноградарства од 28. новембра 1895. године са његовим изменама и допунама од 26. јануара 1900. и Уредбу о изменама и допунама у закону о објављивању и унапређењу виноградарства од 22. марта 1921. год. Службене Новине Бр. 83/21. год. списна уредба Министарства Пољопривреде и Вода Бр. 12. Службене Новине Бр. 195/21. год.

Препоручујемо Нашем Министру Пољопривреде и Вода, да овај закон објављује и о извршењу се његовом стара, властима, пак, заповедамо, да по њему поступају, а свима и свакоме да му се некорвају.

30. децембра 1921. год.  
у Београду.

АЛЕКСАНДАР, с. р.

Видео и ставио Државни печат  
Чувар Државног Печата,  
Министар Правде,

М. С. Ђуричић, с. р.